

Suomen Monikulttuurinen Liikuntaliitto
Fimu ry:n ympäristösuunnitelma 2024 - 2025

Fimu

The logo for Fimu consists of the word "Fimu" in a bold, dark green, sans-serif font. A horizontal bar in a lighter shade of green is positioned directly beneath the text.

Johdanto:

Suomen Monikulttuurisen Liikuntaliiton (FIMU ry) ympäristösuunnitelma antaa toimintamalleja Fimun johdolle, työntekijöille ja luottamushenkilöille Fimun arvojen, erityisesti ympäristöarvojen toteuttamiseen käytännössä. Tämän dokumentin tavoite on määrittää Fimu Ry:n ympäristöohjelma järjestön tulevaisuuden toimintaa ajatellen. Käytänteet listataan tässä dokumentissa ja ne otetaan käytäntöön järjestön toiminnassa.

Ympäristöohjelman taustalla isona kokonaisuutena ovat liikuntalain ympäristövastuu, YK:n kestävän kehityksen ohjelma (Agenda 2030), hallitusohjelma ja Opetus- ja kulttuuriministeriön kestävän kehityksen linjaus. Lisäksi meille liikuntajärjestönä tärkeitä taustatahoja ovat Olympiakomitean vastuullisuusohjelma sekä Sporttitalon käytänteet. Fimun toimisto sijaitsee Sporttitalolla Olympiakomitean ja kymmenien muiden järjestöjen ja lajiliittojen kanssa. Sporttitalo luo meillä päivittäiset puitteen esimerkiksi kierrätystä ja jaettuja palveluita ajatellen.

Fimu Ry on Suomessa valtakunnallisesti toimiva järjestö, jolla on 70 jäsenseuraa. Jäsenseurat toimivat pääasiassa paikallisesti ja kilpailutoiminta on vähäistä. Liikkumisen päästöt ovat alhaiset myös jäsenjärjestöissä. Jäsenseurojen kokonaistilanteen arvioiminen on jokseenkin haastavaa, mutta tiedämme heidän toimintansa luonteesta, että heidän toiminta on vähäisesti ympäristöä kuormittavaa.

Fimu ry toteutti vuosina 2019-2020 Fingon rahoittaman Kestävästi liikkeelle -projektin, jolla pyrittiin vihreyttämään urheilu- ja liikuntaväen valintoja somekampanjan avulla, kouluttamalla liikunnanopettajaopiskelijoita sekä näkymällä eri tapahtumissa. Punainen kortti rasismille toteutti vuonna 2019 Treenimatka-somekampanjan, jolla pyrittiin ohjaamaan liikunnanharrastajia valitsemaan ekologisemman tavan liikkua harrastukseensa. Vuonna 2022 Punainen kortti rasismille toteutti Jenny ja Antti Wihurin rahaston tuella Kestävän kehityksen kilpailun joukkuelajien harrastajille.

Ympäristöpolitiikka Fimu Ry:ssä:

Alla on listattuna Fimu Ry:n tämänhetkiset käytännöt ja suhtautumisemme ympäristöasioihin. Tämän listauksen tavoitteena on havainnollistaa järjestömme roolia suhteessa ympäristö- ja ilmastoasioihin.

- Kokouskäytännöt. Tällä hetkellä toteutamme kokoukset (hankkeiden ohjausryhmät, toimiston sisäiset palaverit, hallituksen kokoukset, liiton vuosikokoukset) pääasiassa virtuaalisesti. Näin ollen säästämme muun muassa matkustuskuluja, tilavuokria ja kokouksen tarjoilukuluja. Tämä osaltaan laskee Fimu Ry:n hiilijalanjälkeä.
- Julkinen liikenne. Suosimme ja suositlemme julkisen liikenteen käyttöä, kimpapakyytejä ja kävelyä, sekä pyöräilyä tilanteen mukaan. Toimiston henkilökunta käyttää pääasiassa työpaikalle liikkumiseen joko julkista liikennettä tai pyörää. Emme matkusta juurikaan kansainvälisesti. Näin ollen meillä on olemattomat lentopäästöt.
- Toimisto: Työskentelemme jaetussa toimistossa, joten sähkö-, vesi- ja siivouskulut jaetaan useiden järjestöjen kesken.
- Toimiston paperittomuus. Pyrimme täysin paperittomaan toimistoon. Tälle hetkellä tulostamme hyvin vähän ja vain tarpeellisia papereita. Asiakirjojen allekirjoituksessa suosimme sähköistä allekirjoitusta, mikä vähentää osaltaan paperin käyttöä toimistossa ja kokouksissa.
- Kierrätys. Kierrätämme toimistossa paperin, kartongin ja muut Sporttitalon lajittelupisteiden mahdollistamat kierrätysvaihtoehdot. Mikäli Fimun toiminnasta jää esimerkiksi ylimääräisiä tapahtumavaatteita tai tuotteita, niin lahjoitamme ne eteenpäin.
- Tapahtumat. Suosimme järjestämissämme tapahtumissa lähiliikuntapaikkoja, joihin on helppo matkustaa julkisella liikenteellä.

Ympäristövaikutusten kartoitus- ja arviointi

Järjestön toiminnan luonne ja laajuus:

- Suomen Monikulttuurinen liikuntaliitto Fimu ry on Suomessa valtakunnallisesti toimiva järjestö, jolla on 67 jäsenseuraa. Jäsenseurat toimivat pääasiassa paikallisesti ja kilpailutoiminta on vähäistä. Jäsenseuroissa valtalajeina ovat jalkapallo, futsal, koripallo ja sähly/salibandy, jotka eivät vaadi erityisvarusteita. Jäsenseuroissa harrastetut lajit eivät myöskään vaadi erikseen rakennettuja liikuntapaikkoja, vaan seurat käyttävät lähinnä koulujen saleja ja koulujen tai muita vapaasti käytössä olevia ulkokenttiä, harvemmin vuokrakenttiä. JyUn laatimassa havainnegrafiikassa liikuntakulttuurin kestävydestä ja kestävämmästä FIMUn ja sen jäsenjärjestöjen toiminta sijoittuu lähelle vasenta alakulmaa.

- FIMUssa on 4 palkattua työntekijää ja sen toimitilat sijaitsevat Sporttitalolla yhdessä Olympia- ja Paraolympiakomitean ja useiden lajiliittojen kanssa.
- FIMUn järjestää jäsenilleen mm. koulutuksia ja joinakin vuosina perheleirejä. Suurin osa FIMUn toiminnasta tapahtuu sen projektien puitteissa. Punainen kortti rasismille -hanke on pääosin viestintäkampanja. Mamanet ja Pinnalla edistävät matalan kynnyksen liikuntaa maahanmuuttajaisille ja tytöille (viikottaisia palloilu- ja vesiliikuntavuoroja). Projektit järjestävät lähinnä ystävyysotteluita - kilpailutoimintaa FIMUlla ei toistaiseksi ole.

FIMUN TOIMENPITEET YMPÄRISTÖASIOIDEN EDISTÄMISEKSI

Tilannekuva ja keskeiset ympäristötavoitteet on määritelty seuraavalla tavalla:

(Nykytilanne)	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuuhenkilöt	Arviointi ja seuranta
1) Moni käyttää jo valmiiksi julkista liikennettä tai pyörää	MATKUSTUSTAPOJEN VALITSEMINEN YMPÄRISTÖ HUOMIOON OTTAEN	<ul style="list-style-type: none"> Kokouksiin aina mahdollisuus osallistua etänä Työntekijöiden työmatkat julkisilla tai omin jaloin/pyörällä Projektimatkat julkisilla Suomen sisäisiä matkoja ei lennetä 	heti	Toiminnanjohtaja ja hanketyöntekijät	2 kertaa vuodessa dataan pohjautuen
2) Materiaaleja tulostetaan jonkin verran	MATERIAALEISSA SÄÄSTÄMINEN	<ul style="list-style-type: none"> Tulosteiden välttäminen Ei turhia mainosmateriaaleja esim. kyniä tms. Hankinnat kestää aikaa ja kestävästi tuotettuja Selvitetään palveluntarjoajien tuotantoprosessien kestävyys 	Heti	Toiminnanjohtaja ja hanketyöntekijät	Tulosteiden määrä on seurattavissa ja arvioitavissa

3) Ympäristövaikuttaminen on ollut pientä	YMPÄRISTOVAIKUTTAMISEN LISÄÄMINEN	<ul style="list-style-type: none"> Tämän suunnitelman avoin kommunikointi somessa. Esim kerrotaan kasvisruokapainotteisesta tarjoilusta viestinnässä lisätään kampanjoita / koulutuksia TOSUun (min. 1/vuosi) 	Hetä	Toiminnanjohtaja ja hanketyöntekijät	Somen ja kampanjoiden määrän säännöllinen seuraaminen
4) Tapahtumia on järjestetty	KESTÄVÄT TAPAHTUMAT	<ul style="list-style-type: none"> Tapahtumien suunnittelussa otetaan huomioon sekä ekologinen että sosiaalinen kestävyys (tavoitettavuus julkisilla, jätteiden kierrätys, ei kertakäyttöastioita) Tapahtumissa pyritään tarjoamaan pääasiassa kasvisruokaa 	Hetä	Toiminnanjohtaja ja hanketyöntekijät	Arviointi tapahtuu tapahtuma-kohtaisesti
5) Ei aiempia ympäristölupauksia	Tiimin ja hallituksen henkilökohtaiset ympäristölupaukset	<ul style="list-style-type: none"> Fimun työntekijät ja hallituksen jäsenet tekevät henkilökohtaukset ympäristölupaukset. Nämä kirjataan ylös ja seurataan. 	Hetä	Toiminnanjohtaja ja hanketyöntekijät, hallituksen jäsenet	Seuranta 2 kertaa vuodessa

Seuranta:

Tämä ympäristöohjelma on voimassa 2024-2025.

Aluksi tietoisuutta ympäristöasioista pyritään parantamaan, jonka jälkeen tuloksia mitataan vuosittain (esim. hiilijalanjälkilaskuri valituilla osa-alueilla). FIMU toteutti jäsenyhdistyksilleen Kestävän kehityksen koulutuksen syksyn 2022 järjestöpäivän yhteydessä. Vuonna 2024 toteutetaan jäsenyhdistyksille kysely koskien tietoisuutta ja asenteita Kestävän kehityksen teemoja kohtaan, jonka perusteella suunnitellaan tulevat koulutukset sekä mahdollinen muu toiminta, jolla aktiivisuutta ympäristöasioissa pyritään lisäämään.

Suunnitelma päivitetään kahden vuoden välein, sekä tarvittaessa. Päivittäminen tapahtuu ennen syyskokousta, jossa valitaan yhdistyksen hallitus. Tässä yhteydessä tarkastellaan suunnitelman toteutumista menneellä hallituskaudella ja luodaan uusi suunnitelma. Uudistettu suunnitelma toimii työkaluna tulevalle hallitukselle.

Liite: Ympäristövaikutusten arviointilomake

OHJE: Kerää tietoa ja arvioi sen pohjalta ympäristövaikutuksia eri osa-alueilla

- Voit käyttää arvioinnissa esim. liikennevalo- tai numeroasteikkoa (esim. 1=vähäinen vaikutus, 3=suuri vaikutus)
- Merkitse arvio osa-alueen merkityksestä eri tarkastelutasoilla (esim. liiton oma organisaatio ja toiminta, tapahtumat ja paikallistason toiminta) omiin sarakkeisiinsa.
- Keskity järjestön kannalta olennaisiin kohtiin, kaikki rivit eivät välttämättä koske teidän toimintaanne.
- Mieti lopuksi omia vaikutusmahdollisuuksianne. Voit esim. ympyröidä sarakkeisiin kohdat, joissa järjestön oma vaikutusmahdollisuus on suuri.

INFRA

- Toimitilat
- Suorituspaikat ja niiden käyttö
- Vaikutukset luontoympäristöön
- Kemikaalit, haitalliset aineet (myös varusteet ja huolto)

LIITTO

2
-
-

PROJEKTIT

2
1
1
-

JÄSENSEURAT

1 (kaikilla jäsenyhdistyksillä ei ole omia toimitiloja
1
1
1

ENERGIA

- Toimintaan liittyvä energiankulutus (sähkö, lämpö, lämmin vesi)
- Mahdollisuudet tehostaa energiankäyttöä?

LIITTO

2

PROJEKTIT

2

JÄSENSEURAT

2

ILMASTO

- Ilmastonmuutoksen vaikutukset toimintaan
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen

LIITTO

1
etätyöskentelyn ja kokoustamisen mahdollisuus

PROJEKTIT

1

JÄSENSEURAT

1
jäsenseurojen lajivalikoima huomioon ottaen ei suurta vaikutusta tai sopesutustarpeita

LIIKENNE	LIITTO	PROJEKTIT	JÄSENSEURAT
<ul style="list-style-type: none"> • Järjestön omaan toimintaan liittyvä liikenne ja matkustaminen <ul style="list-style-type: none"> ○ Tavara- tai henkilökuljetukset toiminnassa ○ Järjestön käytössä olevat ajoneuvot ○ Matkustaminen (toimihenkilöiden, urheilijoiden, ym. toimintaan osallistuvien matkat ja majoitus) ○ Työmatkaliikenne (kulkutavat ja kannusteet) • Toimintaan liittyvä liikenne (harrastusliikenne) <ul style="list-style-type: none"> ○ Arvio toimintaan liittyvän liikenteen määrästä ○ Miten edistätte kestävien liikkumistapojen käyttöä? (julkisen liikenteen, aktiivisten kulkutapojen ja kimppakyytien/yhteiskuljetusten käyttö) 	<p>1 - -</p> <p>1 (julkinen tai pyörä)</p> <p>-</p>	<p>1 - 1</p> <p>2 (ohjaajat osin omalla autolla, osin julkisella)</p> <p>2 (naiset usein tuodaan tai tulevat autolla)</p> <p>mm. Kestävä teko-kampanja (PKR)</p>	<p>1 (ei säännöllistä kilpailutoimintaan, lapset ja nuoret tulevat paikalle omin jaloin / pyörällä)</p>
<p>HANKINNAT JA MATERIAALITEHOKKUUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tavaroiden ja palveluiden hankinta <ul style="list-style-type: none"> ○ Keskeiset hankinnan kohteet ○ Millä tavalla huomioitte hankinnoissanne ympäristöasiat? (Esim. tarpeen mukainen hankinta, ympäristömerkit, luonnonvarojen käyttö, uusiotuotteet, kierrätettävyys, käyttöikä, kunnossapito, uhanalaiset lajit, haitalliset aineet) 	<p>LIITTO</p> <p>1 -toimisto- ja it-tarvikkeet -ei juurikaan markkinointikrääsää</p> <p>-IT-hankinnoissa käyttöikä -tekstiileissä ekologisuus -paperiton tsto</p> <p>-yhteiset tulostimet</p>	<p>PROJEKTIT</p> <p>2 -PKR (kapteeninauhat, kortit) -MAMANET (pallot, paidat)</p>	<p>JÄSENSEURAT</p> <p>1 Osalla seuroilla on joukkuepaidat turnauksia varten, mutta säännöllistä kilpailutoimintaa ei ole</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ Millä tavalla voisitte vähentää ja tehostaa omaa hankintaa? (Esim. vuokraaminen, leasing, yhteiskäyttö, valikoiman ja hankinnan suunnittelu) ○ Mitä palveluja ostate alihankintana? (esim. kuljetus, painotyöt, catering) Miten otatte ympäristöasiat huomioon tarjouspyynnöissä ja sopimuksissa? <ul style="list-style-type: none"> ● Materiaalitehokkuus <ul style="list-style-type: none"> ○ Mitä käyttökelpoisia materiaaleja toiminnastanne syntyy tai jää yli, joita joku muu voisi vielä käyttää? Miten huolehditte käyttökelpoiset materiaalit ja laitteet uusiokäyttöön? ○ Mitä olette tehneet materiaalien tehokkaan käytön lisäämiseksi? Miten voisitte tehostaa materiaalien käyttöä? ● Jätteet ja materiaalien kierrätys: <ul style="list-style-type: none"> ○ Mitä jätettä toiminnasta syntyy (määrällisesti merkittävimmät) ○ Mitä vaarallista jätettä toiminnasta syntyy? ○ Voitteko vähentää syntyvän jätteen määrää tai tehostaa lajittelua? 	<p>-painotyöt (kestävyys tullaan kilpailuttamaan) - IT - palvelut(Dataladulla mm- sähköautot ja osa kulkee julkisilla)</p> <p>-Datalatu kerää ja kierrättää IT-laitteet -ei muita vaarallisia jätteitä -lajittelemme jätteet Sporttitalolla</p> <p>-paperijäte -it-laitteet</p> <p>-paperiton tsto</p>	<p>-painotyöt (kestävyys tullaan kilpailuttamaan)</p> <p>PKR ja MAMANET kierrättävät mm. muiden lajiliittojen ylijäämätekstiilejä FIMUn jäsenseuroille</p>	<p>ei ole kerätty tietoa</p> <p>ei ole kerätty tietoa / ideoita</p> <p>ei ole kerätty tietoa</p> <p>ei ole kerätty tietoa / ideoita</p> <p>ei ole kerätty tietoa</p>
<p>YMPÄRISTÖVIESTINTÄ JA VAIKUTTAMINEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Miten nostatte ympäristöasioita esille vaikuttajapositioneissa? 	<p>LIITTO 2 -Kestävän kehityksen koulutus jäsenistölle 2024</p>	<p>PROJEKTIT 2</p>	<p>JÄSENSEURAT ei kerätty tietoa</p>

- Millä tavalla viestitte jäsenistölle ja muille sidosryhmille ympäristöasioista (esim. verkkosivut, koulutukset, kampanjat)
- Millä tavalla viestitte omalle henkilökunnalle ympäristöasioista? (esim. toimintaohjeet, perehdytys)
- Mihin teemaviikkoihin tai kampanjoihin osallistutte? (esim. Liikkujan viikko, Kilometrikisa, Energiansäästöviikko, Earth Hour, Itämerihaaste, Kestävän kehityksen toimenpidesitoumus)

-Kestävän kehityksen koulutus jäsenistölle 2024

Sporttitalon viestintä lajittelusta henkilöstölle

-Kilometrikisa (?), Earth Hour, rantojen siivous, plogging